

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 110. Argumentum centesimum. Ex eo quòd id pariter sit contra
religionem Sacramenti Pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

ad Religionem indignos, nimia facilitate credendi, dictis in circumstantiis.

1187. Confirmatur tertio, quia certum est prudentiam non permittere Confessario fidem habere peccatori de contritione sua testimonium ferenti, dum morale est periculum, ne peccator eo in testimonio non solum decipiat Confessarium, sed & seipsum. Neque enim prudentia ipsi permittit exponere se morali periculo deceptionis, in re tanti momenti, in qua utique periculum illud deceptionis conjunctum habet periculum irreverentiæ & nullitatis Sacramenti. Atqui morale est periculum, ne peccator eo in testimonio Confessarium decipiat, vel à seipso ipse decipiatur, maxime dum peccator vel consuetudinarius est, vel post ejusmodi testimonium sæpius, citò, & facile relapsus, & hæcenus inemendatus. 1°. quia, ut sapienter advertit Eminentissimus Denhoffius §. 11. nesciant plerique peccatores quid profus requiratur ad contritionem in supernaturalem, etiam imperfectam, quod utique in tantum immutare debeat totum hominem interiore exterioraque, ut ex toto corde jam amet, quod antè oderat, & ex toto corde odio habeat, quod antè amabat. 2°. etiam dicit quod id scirent, nulli in dispositione cordis sui discernenda magis cæci sunt, quam magni peccatores, præsertim consuetudinarii, & recidivi: cum consuetudo & frequens reipsum mirum in modum excæcet: nulli proinde facilius seducunt seipsum. 3°. S. Gregorius l. 20. Moral. c. 15. dicit, quod *hoc plerumque humanus animus habet proprium, quod maxime in culpam labitur, à sui adhuc longius cognitione separatur. Quia dum lux veritatis habita negligitur, permittit jussu Judæx, ut nec amissa requiratur.* Quomodo ergo morale periculum non est, ne dum ex toto se corde contritum asserit, nec decipiat, nec decipiatur, maxime si consuetudinarius, vel in graviter culpam non semel dumtaxat, sed sæpius lapsus & relapsus sit, idèdque, juxta S. Gregorium, à sui cognitione longius separatus, magis que & magis excæcatus? Quomodo tunc morale periculum non est, ne dum se toto corde contritum asserit, *mentatur iniquitas sibi, juxta oraculum spiritus sancti? Profectò si sæpe de se sibi mens ipsa mentitur* (prout idem Gregorius testatur) hoc maxime verum est in consuetudinariis & recidivis nostris. In quibus consequenter maxime verum est, quod laudatus Eminentiſſimus loco citato ait, *statuendum esse tanquam exploratum, manifestamque, solum ipsius confitentis de suo dolore & animi proposito testimonium non esse satis. Quoniam cum ipse accusator sit, idèdque reus, testimonium ejus in propria causa suspectum haberi debet, si Sacerdoti, qui fungitur officio Judicis, aliunde suffocentibus indicis (si è non manifestis) appareat rem seculis habere, vel certè de veritate multum dubitet.* 4°. prudentia non permittit credere signis æquè vel magis suspectis de falsitate, ac de veritate. Tale verò est testimonium consuetudinariorum, recidivorumque de sua ex toto corde contritione, quam dum non probant nisi per signa hæcenus fallaciter præstita; humana præsumptio est, quod dum alia modò signa non exhibent, quam illis omnino similia, signa præsentia æquè fallacia sint, seu de falsitate æquè suspecta, quam præterita: cum ex præteritis rationabilis sit conjectura de præsentibus omnino similibus. 5°. Confessarius prudenter credere non potest verbali testimonio eorum, qui sæpius admoniti in confessione, ut præcipua fidei mysteria, aliaque sæuti necessaria addicerent, sæpius id promiserunt, sed semper ex salutis incuria neglexerunt. Nec eorum, qui proxima mortaliter peccandi occasionem se deserturos sæpius polliciti sunt, nec tamen deseruerunt.

Tom. III.

Nec usurariorum, aliorumque injustorum deceptorum rei alienæ, qui eam restituerè sæpius spondederunt, & non restituerunt, cum possent. Nec debitorum, qui sæpe protestati sunt, debita sese soluturos, nec solverunt, cum essent solvendo. Nec inimicitias gerentium, qui sæpe promiserunt, quod se cum inimicis reconciliarent, nec fecerunt. Nec peccantium ex habitu, qui frequenter si lem dederunt, se seriò allaboraturos vitiosis habitibus suis eradicandis, & proius neglexerunt. Talibus (inquam) Confessarius prudenter non credit, nec absolutionem impendit, absque cautione operum, etiam si ratio manifesta non appareat in contrarium, uti docent Concilia, cumque ipsis S. Thomas Villanovanus, S. Carolus Borromæus, S. Franciscus Xaverius, S. Franciscus Salesius, postea referendi. Et quoad usurarios concinit Doctor Angelicus opusc. 42. (alias 73.) de usuris, edit. Paris. Qui etiam hæreticis post relapsum in hæresim, secundo reverentibus, tamen verè se reverti asserentibus, 2. 2. q. 11. a. 4. ad 1. credi non vult. Quia, inquit, *Ecclesia... præsumit eos non verè reverti.* Similiter ergo consuetudinarii, & recidivi, toto se corde contritos asserentibus, qui sæpius emendationem polliciti sunt, nec se tamen emendarunt, Confessarius, absque cautione operum, prudenter non credit, nec absolutionem impendit, etiam si ratio manifesta non appareat in oppositum.

CAPUT CIX.

Argumentum nonagesimum nonum.

Ex eo quod id non solum sit contra regulas prudentiæ, sed & contra zelum, & curam salutis peccatorum illorum.

1188. **Q**uia scilicet vehementer obest ipsorum salutem, quod eorum verbis & promissis, absque cautione operum, facile credatur. Dum enim ipsi in Confessarios iudicant facile credentes, facilitate proinde absolventes; istà facilitate seducti, non fatigunt verè plenaque conversionis gratiam à Domino magnis orationibus, & pœnitentiæ operibus, prout oportet, impetrare. Et propterea nec plene convertuntur, nec peccatorum remissionem consequuntur, nec emendantur, sed in solitis criminibus vivere pergunt: & sicut in illis vivunt, sic & moriuntur, & in æternum percutiunt. Ut proinde de talibus Confessariis merito propheta dixerit, quod *hoc sunt lapsus, quod quando frugibus, quod turbidum sidus arboribus, quod armentis pestilens vastitas, quod navis quis sæva tempestas... Non concedit pacem facilius ista, sed tollit, nec communicationem tribuit, sed impedit ad salutem... per quam subtilis inimicus, impugnandis adhuc lapsis œculis populatione grassatur, ut lamentatio conquiescat, & dolor fiat, ut delicti memoria evanescat, & comprimatur peccatorum gemitus, &c.*

CAPUT CX.

Argumentum centesimum.

Ex eo quod id pariter sit contra religionem Sacramenti Pœnitentiæ.

1189. **U**tpote quæ non permittit citra necessitatem eos absolvere, quorum indispositio, tamen manifesta, est tamen valde probabilis, vel saltem dubia. Cum scriptum sit, *Nolite margaritas spargere ante porcos*; nec Sacramenti religio permittat, ipsum absque necessitate exponere periculo frustrati valoris, & effectus. Atqui peccatorum illorum indispositio, si certa non sit, & ma-

Bbb 2

missa, valde probabilis est, vel saltem dispositio, seu plena conversio dubia. Est enim iustus & valde rationalis timor, ne conversio, seu contritio, vel non fit in voluntate, sed in sola cogitatione, vel solum in cordis superficie, non in intimo corde, nec cum plena, sed cum semiplena ad summum, & semifausta non coincidenti voluntate, prout argumenta superiora demonstrant.

1190 Videri potest Epist. Pastoralis Illustr. D. Episc. Catalaunensis, ad iuxta Diocesis Confessarios, data anno 1672. in qua sic: *Repetam hic quam possim fortissimè, quod toties antè dixi, nullatenus concedendam esse peccatoribus inveteratis temerariam & precipitatum absolutionem; at multum sparsim relinquendum medicandis vetustis illorum plagis; nec posse nos aliter agere, nisi omnino neglectam velimus illorum salutem, neglecta principia Religionis maximè inviolabilia, cum aperto rerum sanctissimarum abusu. Quid enim aliud, quam illas indignissimè tractant, & pudende profanationi Sacramentum exponunt, qui hoc conferunt personis tam malè dispositis, ut sunt peccatores inveterati (sicut & consuetudinarii, citòque & facillè relabentes) & sanguinem Jesu Christi concredunt salaci illorum verbo, cui nec minimam rem temporalem tuò crederemus? Quo iure licet illi, qui pro tribunali adè formidabili sedent, ut ibi non hominis exercent iudicium, sed Domini, absolute criminosis, qui semper in criminosis suis hærent? Quibus, juxta sanctos Patres, ludus est communitio pacis? Qui perpetuum faciunt penitentis & relapsi in peccata circum, & qui consequenter in se ipsis jugiter circumferunt sententiam supremi Judicis: Non in vanum potestatem ligandi aequè ac solvendi nobis concessit Deus. Hanc autem dispensatam oportet, non quomodolibet; at juxta ejus voluntatem, quæ est (teste Gregorio) ut Confessarius perquirat motus gratiæ divini in animabus. & neminem absolvat in terra, nisi quem per veram Deum compunctionem visitas, & quem in celo suâ reconciliatione & pace dignum iudicat. Eapropter omnino necesse est, ut in eis sit verus & supernaturalis conversionis motus, qui includat dolorem ac detestationem omnium criminum commissorum, & sincerum propositum. . . . An autem dici potest dolorem de præterito, & propositum de futuro esse verum, ac plenum, dum penitens se non emendat; at semper, ut canis ad vomitum, ad priora sua vitia revertitur? In confesso est quod Confessarius non possit ei credere, sine maxima imprudentia, & certo profanationis periculo. Hoc ut evites, miseris his penitentibus absolutionem differat, & per bona illorum opera aliquamdiu (ex præscripto Evangelii) experiatur, bonane & firma sit eorum voluntas, donec explorando noscat vera fuisse promissa ex mutatione vitæ, exercitiis virtutum contrariarum. & ex constanti usurpatione medicorum, quibus pravi habitus vinci queant. . . . Siqui adhuc sunt Confessarii, qui contrariâ utuntur praxi, non aspiciantur, ut lex, aut exemplum; sed caveantur ut abusus summè perniciosus, maximèque contrarius spiritui Ecclesiæ. Similia habet Illustrissimus D. Forbinus de Janfon, Episcopus Dinientis (modò Eminentissimus S. R. E. Cardinalis) in Epist. Pastor. anni 1660.*

CAPUT CXI.

Argumentum centesimum primum.

Ex eo quod insuper sit contra officium boni Judicis, Medici, & Doctoris, quod Confessarius gerit.

1191 **R**atio est, quia Judicis est secundum iudicium regulas judicare; Medici secundum regulas medicinæ; Doctoris secundum regulas doctrinæ. Judicis proinde est secundum iudicium regulas dis-

cernere, an causa satis instructa sit ad iudicium ferendum. Medici, an æger, secundum medicinæ regulas, dispositus sit ad medicinam ipsi cum fructu applicandam. Doctoris, an ista vel illa doctrina bona sit, & conveniens discipulo, &c. Nec in istis iudex credere debet reo, Medicus ægro, nec Doctor discipulo. Alias rerum inventitur ordo, secundum quem testimonium rei in propria causa quoad hoc debet esse suspectum; nec iudex submittere se debet iudicio rei; sed reus iudicio Judicis. Iudex quidem sacramentalis à reo (utpote sui ipsius accusatore) discedere debet quid fecerit, & non fecerit; nec enim aliunde scire potest. Verum an ex factis, à reo in confessione expositis, refertur probatio sufficientis dispositionis ad absolutionem, ad hoc certum est. Confessarii, tanquam Judicis, esse ex principis artis sue iudicare, ut improbabile sit, atque (ut D. Bonaventura ait) *inauditum philosophandi genus*, asserere quod Confessarius id à reo debeat dicere, & quoad hoc ipsi credere.

Neque id solum procedit de Confessario tanquam iudice, sed & tanquam Medico & Doctore. Nam, ut Eminentissimus Denhoffius §. 11. retulit ait, peccator recipiendæ sanitatis causâ, ad Confessarium, velut animæ suæ Medicum accedit. Quemadmodum ergo Medicus corporalis ab ægro quidem dicere debet, quid in corpore suo sentiat, & quoad hoc ipsi credere; sed an id quod æger sentit, curabile sit, & an corpus ipsius febricit an non, & an hic & nunc dispositum sit ad hoc ut medicina ipsi proficua sit. Medici est ex medicinæ regulis judicare; nec quoad hoc ægro debet credere. Similiter ergo Confessarius, tanquam spiritualis Medicus, à penitente discedere debet facta, ex quibus ferendum est iudicium de dispositione animæ ipsius, & ipsi debet quoad illa credere: sed an facta illa satis ostendant ipsam liberam à febre spirituali, sive ab affectu peccati; vel an satis ostendant ipsam dispositam ad curationem spiritualem, seu absolutionem, Confessarii est ex principis artis sue, sive ex Theologiæ regulis, Scriptura scilicet & traditione judicare; nec quoad hoc penitenti debet credere.

Denique sicut risu & explosione dignus ab omni-
1192 nibus estimaretur Medicus corporalis, qui in istis ægroti sui testimonio crederet, quotiescumque ratio manifesta in contrarium ipsi non apparet, ipsique medicinam applicaret, quando velle (contra communem quippe sensum) ageret, atque ex hoc ægrotum suum sapè occideret, medicinam indebitè applicando; sic risu & explosione dignus ab omnibus censeri deberet Medicus spiritualis, qui, in re simili, penitentis, seu spiritualis infirmi sui testimonio crederet, quotiescumque ratio manifesta in contrarium non apparet, ipsique absolutionem concederet, quando vellent; quia per hoc ipsum spiritualiter impè occideret, in disposito absolutionem concedendo. Meritoque ipsi peccator in die iudicii exprobraret, quod ipsi contra rationem, contra sensum communem, contra suæ artis regulas credidisset. Deus quoque ipsi merito exprobraret, quod, in hoc peccatorem audiendo, fidelis & prudens dispensator non fuisset pretiosi sanguinis Filii sui; utpote quem secundum divinam suam voluntatem, sibi per oracula Scripturarum, per doctrinam Sanctorum, & per ordinem divinitus institutum non dispensasset, secundum quem peccator, tanquam reus, sequi debet iudicium Confessarii tanquam Judicis, Medici & Doctoris sui, non contra.

CAPUT CXII.

Argumentum centesimum secundum.

Ex eo quod incredibile sit, Christum voluisse,